

BASME ARABE

ISTORISITE DE
EUSEBIU CAMILAR

VOLUMUL II

1001 de nopti

ILUSTRĂȚII DE
ANA ALFIANU

junior

e istorisește, o, preafericitele și dulcele meu ascultător, că stăpânea demult, în țărâmul Egiptului, un sultan cu numele Assem – fiul lui Suvan – și era drept și cinstit, și iubit de supușii săi, și stăpân peste multe țărâmuri, seraiuri, cetăți și munți, și fără de număr îi erau oștile.

Și avea acel sultan – lăudat fie-i numele în amintiri și-n cronici! – un vizir cu numele Fares. Și ajunsese Assem, fiul lui Suvan, la ani una sută optzeci, și fiind din ce în ce mai slăbănog, se mârnea foarte, neavând fi și fiice...

Se istorisește astfel că stând în jilțul său, înconjurat de viziri, sfetnici și hadâmbi, ori de câte ori veneau în fața sa oameni cu copii, se întrista foarte, gândind: „Toți sunt fericiți cu copiii lor, numai eu sunt singur... Când mi se va stinge candela, averile mele, și țara mea, și jilțul meu, și robii mei, și toate comorile mele vor rămâne străinilor, și nimeni nu-și va aduce aminte de mine cu jale și dragoste, și până și numele meu va fi dat uitării...”

Astfel de gânduri negre cuprindeau cugetul sultanului Assem, ori de câte ori vedea copii, și durerea îi era atât de mare, încât de multe ori cobora din jilț și se jeluia, trântit pe pământul gol. Și văzându-l mai-marii, se temeau pentru viața lui, și strigau celor de față, veniți la divan:

— Mergeți și stați liniștiți acasă, până-i va trece lui Assem mâhnirea...

Și toți se îndepărtau, și numai Fares-vizir rămânea, și după ce sultanul se liniștea, Fares săruta pământul în fața lui și-i spunea:

— Ce înseamnă plânsul tău, milostive stăpâne? Ți-a făcut alt sultan vreo nedreptate? Te-au jignit stăpânii peste seraiuri și fortărețe? Au crâcnit asupra-ți căpeteniile Egiptului? Spune-mi cine s-a ridicat împotriva poruncilor tale, să-i smulgem inima din piept...

Sultan Assem nu-i răspundea și nici nu-și ridica ochii. Vizirul grăia mai departe, după ce săruta pământul:

— O, milostive stăpâne! Sunt doar robul tău! Pe brațe te-am purtat! Dacă eu n-am dreptul să-ți cunosc durerea și mâhnirea, atunci cine are acest drept? Cine mă poate înlocui? Spune-mi de ce ești trist? De ce plângi?

Dar sultanul nu spunea nimic, nu deschidea gura și nu-și ridică privirea, ci plângea fără sfârșit.

Odată, după o astfel de stare, vizirul l-a privit în tăcere.

— O, sultane! a grăit după un timp. Dacă nu-mi spui ce ți s-a întâmplat, să știi că mă omor! Decât să te mai văd așa de trist, mai bine îmi înfig iataganul în inimă!

Sultanul și-a ridicat capul, și-a uscat lacrimile și a răspuns:

— O, preaînțeleptule și binesfătuitoarele vizir! Lasă-mă singur cu durerea și tristețea mea! Mi-ajung mie însumi toate câte m-au lovit!...

— Spune-mi de ce plângi, poate-ți voi fi de ajutor!

— O, vizire! Nu plâng pentru bani sau stăpânire de pământuri! Dar sunt om bătrân, au trecut peste mine ani o sută optzeci, și n-am nici fii, nici fiice! Și dacă voi muri, numele meu va fi îngropat odată cu mine, și orice urmă a mea ca umbra va dispărea! Și nimeni nu-și va mai aminti de mine!

— O, stăpâne! i-a răspuns Fares-vizir. Sunt cu o sută de ani mai bătrân ca tine, și nici eu n-am copii, și trăiesc și eu zi și noapte în mâhnire, dar ce putem face?

— O, vizire! i-a răspuns sultanul Assem, fiul lui Suvan, nu știi niciun leac, nicio ieșire din nevoia asta?

Vizirul Fares a răspuns:

— Află că am auzit că ar fi trăind în tărâmul Sabei un sultan pe nume Salom, fiul lui David, despre care se spune că ar fi profet, că ar fi nespus de puternic, și că ar fi stăpân peste seraiuri, oameni, păsări și fiare, peste văzduh și spiritele câte se află; înțelege graiurile păsărilor și ale tuturor semințiilor. Cred, o, sultane Assem, că ar fi bine să-i trimitem sol în numele tău și să-i cerem ceea ce dorești... și poate știința lui va fi atât de tare, încât prin ea să avem amândoi fii și fiice...

— Sfatul tău e cel mai bun, și vorbele tale îmi alină durerea inimii! Dar unde găsim sol pentru un atât de greu lucru? Nu e vorba de un sultan oarecare, și lucru mare e să te arăți în fața lui Salom! Aș vrea să te duci la

el chiar tu, căci ești bătrân și trecut prin multe! Vreau deci să-ți iei această osteneală, cu atât mai mult cu cât și tu te afli în aceeași nevoie ca mine. Călătorește deci la Salom-sultan...

— Voința ta pentru mine e poruncă, a răspuns Fares-vizir. Dar acum aburcă-te în jilț, adună beii și căpeteniile, oștile și noroadele, căci toți au plecat de la tine cu inima neliniștită, și nu mult după aceea, mărite fiu al lui Suvan, voi porni în tărâmul Sabei, la Salom...

Assem-sultan s-a aburcat în jilț, și vizirul a poruncit celui mai mare dintre străjerii ușilor să poftescă beii, căpeteniile și noroadele.

Și au venit căpeteniile oștirii și toți mai-marii, și s-au întins mesele, și au mâncat, și au băut vârtos, și s-au dus fiecare întru ale sale, ploconindu-se cu călcâiele înaintea.

Fares-vizir s-a îndepărtat și el, s-a dus acasă și a început să se pregătească de drum. S-a întors iar la sultan și acesta a poruncit să i se deschidă vistieria și să i se dea cele mai prețioase stofe și cele mai neprețuite comori, pe care niciun vizir și niciun bei nu e în stare să le cuprindă cu mintea... I-a spus să se arate cum trebuie în fața lui Salom, să aibă grijă să i se închine și să nu vorbească mult.

Vizirul a sărutat mâna sultanului și a purces încărcat de daruri. A călătorit astfel zi și noapte, până a ajuns în tărâmul Saba, aflat la numai paisprezece zile.

Și aducându-i-se știre de apropierea soliei, Salom-sultan a poruncit îndată vizirului său Asaf, fiul lui Varahia, să porceadă în întâmpinarea vizirului egiptean, însoțit de câțiva slujitori bine încărcăți cu de-ale gurii.

Asaf s-a pregătit de drum și a pornit în întâmpinarea vizirului. I s-a închinat și l-a primit bine. A pus să i se pregătească prânzuri bogate, apoi a grăit astfel:

— Bine ai venit, egiptiene Fares! Sunt preabucuros de asemenea oaspeți și rogu-vă să vă simțiți la noi ca acasă!

Și au pornit apoi mai departe, și au călătorit până au ajuns în cetatea de scaun.

Salom-sultan a poruncit îndată fiarelor să se rânduiască, după soiuri, și au apărut apoi mai multe șiruri de spirite în cele mai felurite și mai înfricoșătoare înfățișări și s-au aliniat în rânduri.

De asemenea, au venit și păsările care vorbeau în cele mai diferite limbi și graiuri. Și cum au ajuns în dreptul lor, egiptenii s-au oprit cu spaimă, nemaiavănd curajul să înainteze. Asaf însă le-a vorbit astfel:

— Mergeți mai departe, o, voi egipteni, și nu vă temeți! Toți aceștia nu sunt decât robii lui Salom, fiul lui David, și nimeni nu vă va face niciun rău!

Fares a pornit înainte, și ceilalți îl urmau cu spaimă, până au ajuns în cetate, la casa oaspeților străini, și timp de trei zile au fost înconjurați de mare cinste, și mereu s-au întins și s-au strâns mesele...

A treia zi, Fares-vizir s-a înfățișat la Salom-sultan, și când a intrat în sală cu ai săi și au dat să sărute pământul din fața lui Salom, acesta i-a spus:

— Se cade să ne plecăm numai în fața lui Allah cel atotputernic, ziditorul pământului și al cerurilor! Cine dintre voi vrea să șadă, să se așeze; cine vrea să stea în picioare, să stea sănătos! Nimeni însă să nu se așeze lângă slujitorii mei...

Fares-vizir și câțiva dintre credincioșii săi s-au așezat, numai câțiva slujitori mai tineri au rămas în picioare.

Nici n-au apucat bine a se așeza, că mesele s-au și întins! Apoi, Salom-sultan i-a vorbit vizirului egiptean, îndemnându-l să-i spună pentru ce a făcut această grea și obositoare călătorie.

— Dar, a urmat el, vreau să ți-o spun eu singur, vizire Fares! Assem-sultan este bătrân, și Allah nu l-a binecuvântat cu copii, lucru ce-l întristează și-l amărăște foarte! Așa s-a întâmplat odată, că stând în jilțul său, i s-au înfățișat vizirii, beii și toți mai-marii, fiecare cu unul sau mai mulți copii; și Assem-sultan s-a gândit cu nespuse tristețe: „Cine va domni după moartea mea peste Egipt și peste supușii mei? Eu unul voi fi dat uitării, ca și cum nici nu aș fi fost“ ... Și a rămas astfel cufundat în tristețe, până ce din ochii lui au prins a izvorî fluvii de lacrimi; și-a acoperit fața cu năframa și a început a plânge amarnic, și a coborât din jilț și a prins a striga. Cămărașii și ceaușii au poruncit tuturor celor de față să plece, spunându-le: „Vedeți-vă de drum, pentru că stăpânul nostru, sultanul, e bolnav...“ Și au plecat toți, numai tu, vizire, ai rămas și ai sărutat pământul în fața lui și l-ai întrebat de ce plânge, dar el nu ți-a răspuns...

Când Salom și-a isprăvit cuvântul, a venit rândul vizirului Fares:

— O, profet al lui Allah! Toate astea sunt adevărate! Când am vorbit însă cu sultanul meu, nu era nimeni de față; cine deci putea să-ți fi spus toate aceste?

— Am și eu ochi de privit și urechi de auzit... a răspuns Salom, zâmbind.

— O, Saloame! Saloame! S-a minunat vizirul.

— Nu cumva ai și daruri cu tine? l-a întrebat Salom, fiul lui David.

— Ba da, a răspuns vizirul.

— Primesc toate aceste daruri și ți le dăruiesc ție, a răspuns Salom; acum, du-te, vizire, și te odihnește o noapte, căci mai ești obosit de drum. Mâine, cu voința lui Allah, toate vor merge bine!

Vizirul s-a dus la sălașul său. Când s-a crăpat de ziuă, s-a sculat și s-a întors la Salom, și acesta i-a grăit astfel:

— Când vei ajunge la sultan Assem și veți fi iar voi doi împreună, luați arcuri, săgeți și paloșe și mergeți până în pădurea din apropierea cetății. Urcăți-vă într-un copac și veți vedea târându-se de sub el două șerpoaice, una cu cap mare, ca de vacă, cealaltă cu cap de arătare! Amândouă vor purta lanțuri de aur în jurul gâtului. Îndată ce vedeți șerpoaicele, sloboziți săgețile și ucideți-le! Apoi soațele voastre vă vor naște fii!

Sultan-Salom a pus apoi să i se aducă un inel cu sigiliu, un paloș și o lădiță cu două veșminte împodobite cu aur.

— O, Fares-vizir! a grăit el. Când copiii voștri vor fi mari, îmbrăcați-i cu veșmintele acestea! Nu-i nevoie să mai zăbovești! Du-te acasă, căci sultan-Assem te așteaptă zi și noapte, ochii lui fiind mereu țințiți spre drumul de întoarcere...

Vizir-Fares și-a luat rămas-bun de la Salom-sultan și a pornit vesel, căci își dusesese așa de bine solia la capăt.

A călătorit zi și noapte, până a ajuns în apropierea cetății de scaun a Egiptului. A trimis înainte un slujitor să-i vestească sultanului sosirea.

Auzind acestea, sultanul s-a bucurat împreună cu dregătorii săi și a pornit în întâmpinarea vizirului, și când s-au întâlnit, Fares-vizir a descălecat, i-a sărutat mâinile și picioarele și l-a vestit tot atunci că soața lui îi va naște un fiu.

— Prea bine, Fares! i-a răspuns sultanul nespus de bucuros. Du-te acum acasă, fă o baie și odihnește-te o săptămână, și vino iar la mine...

Vizir Fares a sărutat pământul, s-a îndreptat spre locuința sa, cu alaiul și slujitorii, și s-a odihnit opt zile în capăt. Apoi și-a luat iar în primire slujba și i-a povestit sultanului tot ce se întâmplase între el și sultan-Salom.

Mai apoi amândoi și-au luat arcurile și săgețile și s-au urcat în copacul știut, și iată că două șerpoaice s-au arătat îndată... Când sultanul le-a văzut, nu mai putea de bucurie și a spus către Fares-vizir:

— O, vizire! Aceste șerpoaice au lanțuri de aur! Pe Allah, cât de minunate sunt! Să le prindem, Fares-vizire, și să le băgăm într-o cușcă, spre a ne minuna privindu-le!

Dar vizirul a răspuns:

— Mai bine sloboade-ți săgeata asupra uneia, și eu mi-o voi slobozi asupra celeilalte...

Au coborât apoi din copac. Și iată că într-o noapte pe când sultănița ședea liniștită, a simțit pruncul. L-a chemat pe cel mai bătrân rob al ei și i-a spus:

— Fugi tot acum la sultan, și oriunde ar fi, spune-i că soața lui e binecuvântată de Allah!

Slujitorul a fugit bucuros la sultanul aflat singur și întristat, cufundat în gânduri.

— Stăpâne, îți aduc veste bună! a strigat slujitorul. Stăpâna mea, sultănița, e binecuvântată de Allah!

Când a auzit acestea, sultanul a sărit în sus de bucurie, a sărutat mâna slujitorului și l-a copleșit cu daruri, apoi a spus mai-marilor Egiptului care se apropiaseră:

— Dacă mă iubiți, arătați-vă binevoitori față de acest rob: dăruiți-i bani, pietre scumpe și rubine, asini și cai, moșii și grădini... Și toți l-au dăruit pe slujitor peste măsură.

— O, stăpâne! a strigat atunci vizir-Fares, intrând repede. Stăteam singur acasă și mă gândeam, când s-a ivit un slujitor și mi-a adus vestea că soția mea e binecuvântată de Allah... De bucurie, am dăruit slujitorului toate veșmintele ce le aveam pe mine și o mie de dinari pe deasupra, ba l-am și numit frunte a slujitorilor...

Sultanul a răspuns:

— Deoarece Allah a fost atât de darnic și m-a dus de la întuneric la lumină, vreau și eu să fac o bucurie tuturor oamenilor...

— Poruncește! i-a întors cuvânt vizirul.

— Du-te și eliberează osândiții din temnițe. Dă drumul datornicilor! Însă cei dintre ei care vor face fărădelegi, de azi înainte, voi pune să li se taie capul, așa cum li se cuvine... Vreau, de asemenea, ca timp de trei ani să nu mai iau dări de la mulțimi. Apoi, Fares-vizire, poruncește să se așeze jur-împrejurul cetății vedre și oale mari, și bucătarii să gătească zi și noapte, și să se ospăteze toți oamenii din cetate și din împrejurimi, să bea și să mănânce și să se simtă bine... Cetatea să fie împodobită de sărbătoare și casele de negoț să stea deschise zi și noapte. Du-te, vizire, și fă ce ți-am poruncit, altfel pun să ți se taie capul...

Fares-vizir a ieșit repede.

Toate seraiurile și cetățile Egiptului au fost împodobite. Oamenii și-au îmbrăcat cele mai bune veșminte, și mulțimea mânca, bea și dănuțuia, și o ducea bine.

Când a sosit ceasul, sultan Assem a chemat înțelepții și astrologii, căpeteniile poporului și grămăticii. Și au așteptat toți, până ce o perlă a fost aruncată într-o ceașcă, semn al nașterii. Și s-a născut un fecior semănând cu luna nouă. Și au însemnat nașterea în cronicile Egiptului. Apoi, astrologii s-au suit în foișoare, mai aproape de scrierea cerului, și au privit-o și au citit-o uimiți. Apoi au sărutat pământul și au spus sultanului Assem:

— Steaua acestui copil e fericită, și ora nașterii lui binecuvântată! Totuși, în tinerețe i se vor întâmpla lucruri pe care nu cu plăcere ți le spunem...

— Spuneți și nu vă temeți! i-a îndemnat sultanul.

— O, stăpâne! au răspuns astrologii, el va părăsi țara și va umbla prin străini, va naufragia și va cădea în prinsoare, îndurând multe nevoi și înfrângând primejdii! În cele din urmă, va trece însă cu bine prin toate, și va ajunge la țintă. Celelalte zile ale vieții lui vor fi plăcute! Se va împotrivi vrăjmașilor și va fi stăpân pe țări și seminții...

— Nu prevestiți lucruri prea rele! a spus sultanul. Laudă lui Mahomed-proroc, care veghează din corturile sale asupra pulberii! Până ce fiul meu va trebui să treacă prin încercările suferințelor, ne va desfăta cu mii de bucurii...

Și sultanul nu s-a mai gândit la cele auzite, a dăruit astrologilor bogății și a părăsit divanul.

Vizir-Fares s-a apropiat de el plin de bucurie, și după ce a sărutat pământul în fața lui, i-a spus:

— Stăpâne, un pic mai înainte soața mea a născut un fiu strălucitor ca luna...

— O, vizire! a strigat sultanul. Adu-ți copilul să crească împreună cu al meu...

Fares-vizir și-a adus soața și fiul, și doicile au purtat copiii timp de șapte zile, apoi i-au culcat pe amândoi pe-o pernă și i-au dus în fața sultanului, întrebându-l ce nume vrea să le pună.

Dați-le voi numele ce vă plac... le-a spus sultanul.

— Nimeni afară de tine nu poate hotărî una ca asta! au răspuns doicile.

— Pe fiul meu să-l numiți Seif Almuluk, adică „Paloș al sultanilor“, căci așa se numea și bunicul meu! Iar pe fiul vizirului să-l numiți Said, adică „Preafericitul“ ...

Doicile au îngrijit copiii până la cinci ani, apoi au fost învățați să călărească, să tragă cu arcul, să lupte cu paloșul, și tot ce trebuie să știe niște feciori. Și au învățat așa, până la ani cincisprezece, și-i întreceau pe toți în îndemănare și iscusință. Și unul, și altul erau în stare să lupte singur împotriva a o mie de călăreți și să le țină piept!

Sultan-Assem îi privea ades și se bucura văzându-i, până au ajuns la douăzeci și cinci de ani, când sultanul a poruncit să fie chemat Fares-vizir.

— O, vizire Fares! i-a spus el. Mi-a venit ceva în gând și aș vrea să-ți cer sfatul!

— Fă ce-ți spune inima! Gura ta nu poate decât binecuvânta...

— Pentru că sunt bătrân foarte, aș vrea să lepăd povara stăpânirii Egiptului și să o dau fiului meu Seif Almuluk! E fecior vrednic, desăvârșit în toate virtuțile și înțelept. Iar în ce mă privește, vizire Fares, restul zilelor mi le voi petrece în restriști și rugăciuni și-n tânguiri către sultanul eternităților...

— Gura ta nu poate decât binecuvânta, a răspuns Fares-vizir. Și eu îți voi urma pilda și voi da viziratul fiului meu Said, căci și el e destoinic, bogat în cunoștințe și cu înțelegere. Astfel vor fi împreună cei doi tineri, și noi îi vom sfătui să meargă pe calea binelui, dreptății și binefacerilor...

— Întocmește firmanele... a spus sultanul. Pregătește solii, să pornească în toate țările! Poruncește seraiurilor și cetăților supuse nouă să se adune toți mai-marii, într-o anumită zi, aici, în cetatea de scaun, pe câmpul de alergări...

*

* *

Apoi, Assem-sultan a poruncit curtenilor să împodobească cu covoare și cu cele mai scumpe stofe marele gang din mijlocul câmpului de alergări. Să fie dus acolo și jilțul mare, pe care sultanul obișnuia să stea numai la zile deosebite. Toate au fost gata repede. Se adunaseră oameni din toate locurile.

Și au intrat întâi copiii de casă și ajutoarele sultanului, însoțiți de oștile de strajă. Și mai-marii Egiptului strigau:

— Aproiați-vă pentru divan...

Și s-au apropiat județii, beii și vizirii, și au pătruns în gang, după obicei și rang, și se înfățișau sultanului. Și sultanul ședea în jilțul mare, și oaspeții în picioare, și după ce au venit toți, sultanul a poruncit să se întindă mesele... Și s-au întins mesele, cu cele mai alese bucate și băuturi, și toți au mâncat și au băut. Și sultanul a dat porunci cămărașilor să nu lase pe nimeni să se îndepărteze până nu vor fi auzit toți cuvântul lui.

Și au ridicat apoi o perdea, și sultanul a grăit astfel:

— Viziri și mai-mari ai țării! Dregători mari și mici! Știți toți că am moștenit jilțul de la părinții și strămoșii mei.

— Adevărat este, o, sultane! au răspuns toți într-un glas.

— Știți că sunt bătrân foarte și slăbănog! Vreau să-mi trăiesc zilele ce le mai am în restriște, să mă las rugăciunilor și să-i cer preaputernicului Allah iertare pentru păcatele trecute... Îl cunoașteți toți pe fiul meu Seif Almuluk, și știți că e bun, învățat, îndemânat, înțeleghător, plin de virtuți și drept! Vreau să-i dau domnia peste Egipt, să fie el sultan în locul meu! Ce aveți de spus?

S-au sculat toți și au sărutat pământul:

— Suntem gata să ne supunem ție, o, scutul nostru! Ne-am supune dacă ai hotărî să ne cărmuiască unul dintre robii tăi, dar când ni-l dai ca ocârmuitor pe fiul tău? Jurăm deci, întru aceasta, pe capul și pe lumina ochilor noștri, și pe grădina Huriilor, și pe ochii de mărgean ai nopții...

Assem-sultan a coborât din jilț, și în timp ce-l așeza în locu-i pe fiul său, spunea celor de față:

— Iată, acesta e sultanul vostru!

Și și-a scos diadema de aur și a pus-o fiului, și l-a încins cu brâul sultanilor, și s-a așezat pe un scaun de aur, în timp ce fiul său ședea în jilțul mare. Și, rând pe rând, juzii, vizirii, beii și toți mai-marii au sărutat pământul din fața lui Seif Almuluk.

Apoi, ceaușii au dat strigările, și împărțeau aur, și ploaia peste capetele oamenilor cu pietre scumpe.

Sultanul împărțea daruri, veșminte alese și dreptate.

Și Fares-vizir s-a întors și el spre bei și mai-mari, și a vorbit astfel:

— O, voi toți cei de față! Știți că am fost vizir încă dinaintea lui Assem și că mai sunt vizir și acum, când a lepădat domnia, spre a o da fiului său! Aș vrea și eu să lepăd viziria, dând-o fiului meu Said. Ce aveți de spus?

— Nimănu-i nu i se cuvine mai mult ca fiului tău să fie vizirul lui Seif Almuluk, pentru că de minune se potrivesc...

Acestea auzindu-le, Fares-vizir și-a scos turbanul de vizir și l-a așezat pe capul fiului, apoi i-a pus călimara și condeiele dinainte.

— Bindecuvântare lui! Bindecuvântare! Strigau ceaușii.

Apoi vizirul și Assem s-au ridicat, și-au deschis vistierile și i-au dăruit pe viziri și bei și pe mai-marii Egiptului, și sultanul cel nou, Seif Almuluk, le-a scris firmane noi, bătute cu sigiliul lui și al vizirului Said.

Oamenii au rămas așa o săptămână, la un loc, apoi fiecare și-a văzut de drum. Sultan Assem s-a dus în serai, cu fiul și cu noul vizir, și chemându-l pe vistiernic, a pus să i se aducă inelul cu sigiliu, paloșul, lădița de la Salom și arcul. A spus:

— Fiecare să ia ce vrea...

Seif Almuluk a luat inelul cu sigiliu. Said a apucat paloșul. Apoi, Seif Almuluk a luat lădița, și Said arcul. Au sărutat după aceea mâna bătrânului și s-au dus acasă. Seif Almuluk a pus lădița pe jilțul de odihnă. Said s-a așezat lângă el.

La miezul nopții, Seif Almuluk s-a trezit, și-a amintit de lădiță, și voind să vadă ce cuprinde, s-a ridicat, a luat o lumânare și a intrat în încăperea de alături. A pus lumânarea într-un sfeșnic, a deschis lădița și a găsit în ea niște veșminte lucrate de spirite, și cum l-a desfăcut pe unul, a văzut pe el chipul unei fete pictat cu aur. Seif Almuluk și-a pierdut mințile. S-a îndrăgostit de fata aceea și săruta veșmântul. A căzut la pământ, leșinat.

Apoi, trezindu-se, s-a lovit peste obraji, plângea și se jeluia. Și trezindu-se Said, și negăsindu-l lângă dânsul, și văzând o lumânare lipsă, l-a căutat până l-a găsit. L-a întrebat:

— Ce ți s-a întâmplat, o, frate al meu?

Dar Seif Almuluk nici nu l-a auzit măcar și nici nu și-a ridicat capul, ci plângea înainte.

— O, sultanul meu! Stăruia Said. Îți sunt vizir și prieten și am crescut laolaltă! De ce nu-ți deschizi inima în fața mea?

Stăruințele și rugămințile lui au fost însă zadarnice. Seif Almuluk nu mai contenea din plâns și nu scotea niciun cuvânt. În cele din urmă, Said și-a pus pieptul în iatagan. A strigat:

— O, prietene, dacă nu-mi povestești ce ți s-a întâmplat, îmi iau viața, căci nu pot să te mai văd așa!

În sfârșit, Seif Almuluk și-a ridicat capul și a grăit:

— Prieten al meu! Ți-aș mărturisii pricina suferințelor, dar mi-e rușine!